

GIREIDI YA 4 THEMO YA 2				
ZWIKILI	U THETSHELESA NA U AMBA (ORALA)	U VHALA NA U TALELA	U NWALA NA U NEKEDZA	ZWIVHUMBEO NA MILAYO ZWA LUAMBO
VHEGE 1 - 2	<p>U thetshelesa na u tevhela Ndaela</p> <p>Tsumbo: Ndaela ya u ita tshiñ we tshithu (Ri nga ḥamba hani zwanđ a)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitohangeli: u humbulela • U humbula maitele • U qivha mbonala dza tshibveledza tsha ndaela • U dzhiela n̄tha ḥoho dza ndeme • U n̄ea ndaela dzi pfalaho, tsumbo, u ita sangwedzhi • U nwala notsi na u shumisa ndaela dzo vhalwaho • U vhudzisa mbudziso u itela u pvesesa • U n̄ea mihumbulu kha ndaela dzo ḥand avhudzwaho 	<p>U vhala tshibveledza tsha u n̄ea ndaela (Nga maanda dzine dza yelana na Khofidi - 19)</p> <p>Tshibveledza tshi bvaho kha bugupfarwa kana faela ya zwishumiswa zwa mudededzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • U rangela u vhala- u humbulela zwi tshi bva kha ḥoho na zwifanyiso • U shumisa zwitirathedzhi: u humbulela, ludungela lwa mafhungo • U ita nyambedzano nga ha zwidodombedza zwo khetheaho zwa tshibveledza • U ita nyambedzano nga ha thevhekano ya ndaela • U shumisa ḥalusamaipfi u itela u sedzulusa mupeleto na ḥalutshedzo dza maipfi 	<p>U nwala ndaela (tsumbo: u ita sanithaiza)</p> <p>Text from the textbook or TRF</p> <ul style="list-style-type: none"> • U nanga magudiswa o teaho ḥoho ya mafhungo • U shumisa tshivhumbeo tsha tsho teaho sa fureme • U dzudzanya mafhungo nga thevhekano i pfalaho • U shumisa ḥoho na mafhungo a i tikedzaho u itela u bvededa pharagirafu dzo faekanaho • U shumisa girama, mupeleto na ndongazwiga zwo teaho • U nekedza mushumo wo kunaho hu tshi shumiswa ḥoho, u sia zwikhala u itela pharagirafu • U rekhoda maipfi na ḥalutshedzo dzao kha ḥalusamaipfi ya vhune <p>U shumisa maitele a u nwala</p> <ul style="list-style-type: none"> • U puļana / rangela u nwala, • U ita mvetomveto, • U dovhola / vusuludza, • U dzudzanya, • U vhalulula u itela u khakhulula ho khakheaho, na, • U nekedza 	<p>U shuma na/nga maipfi: maṭaluli, digirii ya mbambedzo, mamudi</p> <p>U shuma na/nga mafhungo: Tshifhinga tsho fhelaho, tshi ḥaho</p> <p>Mupeleto na ndongazwiga: Khetekanyo ya maipfi, u shumisa ḥalusamaipfi</p>

GIREIDI YA 4 THEMO YA 3				
ZWIKILI	U THETSHELESA NA U AMBA (ORALA)	U VHALA NA U TALELA	U NWALA NA U NEKEDZA	ZWIVHUMBEO NA MILAYO ZWA LUAMBO
VHEGE 1 - 2	<p>U thetshelesa tshipiда tshi bvaho kha nganea</p> <p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana Faela ya Zwishumiswa zwa Mudededzi (FZM)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitothangeli: u humbulela • U thetshelesa tshipiда tshi bvaho kha nganea. • U thetshelesa u itela u wana zwidododmbedza zwo khetheaho • U topola/wana /d ivha muhumbulo muhulwane • U livhanya na vhatshilo ha iwe muñe • U amba nga ha mihumbulo mihulwane na zwidododmbedza zwo khetheaho • U shumisa mafhuno a bvaho kha nganea u fhindula mbudziso • U amba nga ha matshilisano, mikhwa na ndeme dza mvelele zwi re kha tshibveledzwa <p>(Tholokanyondivho ya u thetshelesa)</p>	<p>U vhalo nganea : Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana faela ya zwishumiswa zwa mudededzi</p> <p>U rangela u vhalo – u humbulela zwi tshi bva kha thoho ya nganea na zwifanyiso</p> <ul style="list-style-type: none"> • U ḥalutshedza mulaedza • U shumisa zwitirathedzhi zwa u vhalo, tsumbo, u sikima u itela u wana muhumbulo muhulwane, u sikena u itela u wana zwidodombedza, u humbulela u tshi shumisa thusedzi dzine dza vha hanefho u itela u wana ḥalutshedzo, u nea khumbulelo • U ḥalutshedza vhudipfi nga ha tshibveledzwa u tshi nea zwiitisi • U haseledza nga ha vhabvumbedzwa, puloč, fhethuvhupo • U shumisa ḥalusamaipfi u itela u sedzulusa mupeleč na ḥalutshedzo dza maipfi. <p>U vhuisa muhumbulo kha zwibveledzwa zwo vhal iわho nga mugudi e eþe</p>	<p>U nwala mafhuno kha dayari</p> <ul style="list-style-type: none"> • U shumisa fomethe i re yone • U nanga magudiswa o teaho thoho • U shumisa maipfi a nyanyuwo • U shumisa nganetshelo ya muthu wa u thoma • U shumisa thoho na mafhuno a tikedzaho u itela u ḥwala tshibveledzwa • U shumiswa girama, mupeleč, ndongazwiga na zwikhala zwo teaho vhukati ha dziphagirafu <p>U shumisa maitele a u ḥwala</p> <ul style="list-style-type: none"> • U pułana / rangela u nwala, • U ita mvetomveto, • U dovholola / vusuludza, • U dzudzanya, • U vhalulula u itela u khakhulula ho khakheaho, na, • U nekedza 	<p>U shuma na/nga maipfi: madadzisi</p> <p>U shuma na/nga mafhuno: mafhuno tserekano</p> <p>Thalutshedzo ya maipfi: Makateli</p>
<p>U LINGA HA FOMALA MUSHUMO WA 6: THOLOKANYO NDIVHO YA U THETSHELESA (20 MARAGA)</p> <p>FAT 7.1: U NWALA NA U NEKEDZA: TSHIBVELEDZWA TSHA VHUDAVHIDZANI (10 MARAGA)</p>				
VHEGE 3-4	U thetshelesa na u amba nga ha tshibveledzwa tsha mafhuno	U vhalo tshibveledzwa tsha mafhuno, Tsumbo: Zwithu zwi kwamaho matshilisano.	U nwala pharagirafu ya mbuletshedzo (pharagirafu 2)	U shuma na/nga maipfi: małanganyi, thangeladzina

	<p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana Faela ya Zwishumiswa zwa Mudededzi (FZM)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitothangeli: u humbulela • U thetshelesa u itela u wana zwidodombedzwa zwo khetheaho • U vhudzisa mbudziso u itela u wana mafhungo • U thetshelesa na u fhindula nga ndila yo teaho • U fhindula mbudziso dza orala • U livhanya na tshenzhemo ya iwe muqe <p>(Tholokanyond ivho ya thetshelesa)</p>	<p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana faela ya zwishumiswa zwa mudededzi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • U rangela u vhala – u humbulela zwi tshi bva kha thoho ya tshibvelezwa na zwifanyiso • U shumisa zwwitirathedzhi zwa u vhala, Tsumbo: u sikena u wana zwidodombedzwa zwo khetheaho • U vhala zwishumiswa zwipfufhi zwo tou vhwaliwaho • U wana mafhungo a bvaho kha zwiko zwo fhambanaho • U nanga miumbulo yo teaho • U wana ndivho dzo fhambanaho dza zwibveledzwa • U wana na u hasaledza nga ha ndeme dzi re kha zwibveledzwa <p>U vhuisa muhumbulo kha zwibveledzwa zwe mugudi a vhala e ethe</p> • U vhambedza bugu/ zwibveledzwa zwo vhwaliwaho 	<ul style="list-style-type: none"> • U shumisa tshivhumbeo tsho teaho sa fureme • U shumisa thoho na mafhungo a i tekedzaho u itela u bveledza pharagirafu dzo faranaho (pharagirafu 2) • U sika thusedzi dza u tou vhona u itela u nekedza • U shumisa thalusamaipfi u itela u sedzulusa mupeleto na thalutshedzo dz a maipfi 	<p>U shuma na/nga mafhungo: Tshifhinga tsho fhelaho tshi no khou bvele phanda, tshifhinga tsha zwino tshi nokhou bvela phanda, tshifhinga tshi qaho tshi no khou bvela phanda</p> <p>U shuma na/nga mafhungo: figara dza muambo, mafanyisi, mamethafore</p> <p>Mupeleto na ndongazwiga: Maledere danzi na maledere matuku, tshithoms, khoma, tshigarukela, tshivhudzisi</p>
--	--	--	--	--

MUSHUMO WA U LINGA WA FOMALA MUSHUMO WA 7.2: U NWALA NA U NEKEDZA

Maanea a nganetshelo / mbuletshedzo (20 MARAGA): pharagirafu dza 3

GIREIDI YA 4 THEMO YA 3

ZWIKILI	U THETSHELESA NA U AMBA (ORALA)	U VHALA NA U TALELA	U NWALA NA U NEKEDZA	ZWIVHUMBEO NA MILAYO ZWA LUAMBO
VHEGE 5-6	<p>U thetshelesa tshirendo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitothangeli: u humbulela • U takalela na u fhindula zwithu zwo nyanyulwaho nga tshirendo • U amba nga ha muhumbulo muhulwane • U livhanya na tshenzhemo ya iwe muqe • U wana raimi na mutevhetsindo na u amba nga zwine zwa ita kha 	<p>U vhala tshirendo</p> <ul style="list-style-type: none"> • U rangela u vhala: u humbulela zwi tshi bva kha thoho • U thalutshedza na u sengulusa vhudipfi nga ha tshibveledzwa • U wana raimi, alitheresheni na onomatopia na zwine zwa bveledza kha vhathetshesi • U wana na u thalutshedza mafanyisi na mamethafore • U shumisa thalusamaipfi u sedzulusa thalutshedzo dza maipfi 	<p>U nwala tshirendo</p> <ul style="list-style-type: none"> • U nanga magudiswa o teaho • U shumisa fome the i re yone • U shumisa luambo lwa u humbulela na lwa vhusiki • U shumisa ndovhololo ya mibvumo (alitharesheni, U ita ndovhololo ya themba (khonisonentsi) na u ita ndovhololo ya pfalandothe (asonentsi) • U shumisa divhaipfi dzo fhambanaho • U shumisa figara dza muambo tsumbo, mafanyisi na mamethafore 	<p>U shuma na/nga maipfi: maqanganyi</p> <p>U shuma na/nga mafhungo: zwitatamennde, Mafhungo tswititi</p> <p>Thalutshedzo dza maipfi: mafanyamuthu, alitheresheni, mafanyisi, mamethafore, rithyimu, raimi</p> <p>Mupeleto na ndongazwiga: U shumisa thalusamaipfi</p>

	<p>vhathetshelesi</p> <ul style="list-style-type: none"> • U bvisela khagala vhuq ipfi ho nyanyulwaho nga tshirendo • U wana nzulele i re kha tshirendo <p>(Tholokanyondivho ya u thetshelesa)</p>	(Tholokanyondivho ya u vhala)	<ul style="list-style-type: none"> • U shumisa mutevhetsinde na raimi zwo teaho <p>U shumisa maitele a u ḥwala</p> <ul style="list-style-type: none"> • U pulana / rangela u ḥwala, • U ita mvetomveto, • U dovholola / vusuludza, • U dzudzanya, • U vhalulula u itela u khakhulula ho khakheaho, na, • U nekedza <p>U ḥwala tshirendo</p>	<p>pfufhifhadzo – akhirinomi, u pfufhifhadza madzina vhukuma (thranksheheni), małedere a rangelaho dzinavhukuma (inisiaja)</p>
VHEGE 7-8	<p>U thetshelesa zwibveledzwa zwa mafhungo zwi re na zwifanyiso kana zwa u tou vhonwa, tsumbo, tshati, thebulu/mapa</p> <p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana Faela ya Zwishumiswa zwa Mudededzi (FZM)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitothangeli: u humbulela • U thetshelesa u itela u wana zwidodombedzwa zwo khetheaho • Uamba nga ha ndeme/mushumo wa mafhungo • U ɻalusa zwa u tou vhonwa nga mato • U livhanya mafhungo na vhutshilo ha iwe muqe • U dzenenelela kha nyambedzano, u imelela muhumbulo wau <p>U shumisa zwitirathethzhi zwa u ambedzana u itela u davhidzana zwavhuq i kha nyimele dza zwigwada.</p>	<p>U vhala zwibveledzwa zwa mafhungo zwi re na zwithu zwa u tou vhonwa, tsumbo: tshati/thebulu/mimapa</p> <p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana faela ya zwishumiswa zwa mudededzi</p> <p>U rangela u vhala: u humbulela zwi tshi bva kha thoho na zwifanyiso/ zwa u tou vhonwa</p> <p>U shumisa zwitirathethzhi zwa u vhala: U sikima u itela u wana muhumbulo muhulwane, U sikena u itela u wana zwidodombedzwa zwo khetheaho</p> <p>U vhala tshibveledzwa tsha mafhungo tshi re na zwithu zwa u tou vhonwa, tsumbo: mapa</p> <p>U wana ndila ye tshibveledzwa tsha vhekanywa ngayo</p> <p>U ɻalutshedza zwithu zwa u tou vhonwa</p>	<p>U ḥwala mafhungo ane a bva kha thebulu /girafu/mapa a ita pharagirafu</p> <ul style="list-style-type: none"> • U nanga mafhungo o teaho, • U pindula mafhungo a nyolo nga ndila yone a ita pharagirafu • U ɻanganya mafhungo a ita pharagirafu dzo tevhekanaho hu tshi shumiswa masala na maipfi a u lungekana, • U shumisa girama, mupeleto na ndongazwiga zwo teaho, • U shumisa ɻalusamaipfi I re yone, • U shumisa ɻalusamaipfi u itela u sedza mupeleto na ɻalusamaipfi u itela u sedza mupeleto na ɻalutshedzo dza maipfi 	<p>U shuma na/nga mafhungo: Mafhungotswititi, mafhungotserekani</p> <p>U shuma na/nga mafhungo: Phungodavhi ja liiti</p> <p>Mupeleto na ndongazwiga: khojoni</p>

MUSHUMO WA U LINGA WA FOMALA WA 8.1: U VHALA NA U ɻALELA

Tholokanyondivho ya u tou vhala / u vhonwa (15 MARAGA)

U ḥwala mañweledzo/samar i (5 MARAGA)

<p style="text-align: center;">MUSHUMO WA U LINGA WA FOMALA</p> <p style="text-align: center;">U ÑWALA NA U NEKEDA: Zwibveledzwa zwa vhudzvhidzani (10 MARAGA)</p>				
VHEGE 9-10 <p>U thetshelesa ñirama ya radio/TV Kana tshibveledzwa tsho tou ñwala waho</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitothangeli: u humbulela zwi tshi bva kha þoho • U dovha u anetshela zwiwo zwa ñirama nga u tevhekana hazwo • U bula vhaanewa nga nqila yone • U thetshelesa u itela u wana zwidodombedzwa zwo khetheaho • U shumiswa zwidodombedzwa nga nqila yone • U bvisela khagala miumbulo na vhuq ipfi nga ha tshibveledzwa • U shumisa zwivhumbeo zwa luambo zwi re zwone <p>(Tholokanyondivho ya u thetshelesa)</p>	<p>U vhala ñirama</p> <p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana faela ya zwishuiswa zwa mudededzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • U rangela u vhala zwi tshi bva kha þoho • U shumisa zwitjirathedzhi zwa u vhala • U ita nyamedzano nga ha vhaanewa, muhumbulo muhulwane, na fhethuvhupo • U bvisela khagala vhudipfi ho nyanyulwaho nga tshibveledzwa • U shumisa þhalusamaipfi u itela u sedza þhalutshedzo dza maipfi <p>(Tholokanyondivho ya u vhala)</p>	<p>U ñwala mufhindulano</p> <ul style="list-style-type: none"> • U nanga vhaanewa vho teaho • U shumisa fomethe i re yone • U dzudzanya u haseledza nga u tevhekana • U shumisa ñivhaipfi yo fhambanaho • U shumisa girama, mupeleþo, ndongazwiga na zwikhala zwo teaho • U rekhoa maipfi na þhalutshedzo dza kha þhalusamaipfi ya vhune <p>U shumisa maitele a u ñwala</p> <ul style="list-style-type: none"> • U pulana / rangela u ñwala, • U ita mvetomveto, • U dovholola / vusuludza, • U dzudzanya, • U vhalulula u itela u khakhulula ho khakheaho, na, • U nekedza <p>(U ñwala mufhindulano)</p>	<p>u shuma na/nga maipfi: makateli, masala, matsinde</p> <p>U shuma na/nga mafhungo: pfano ya nefhungo na liiti</p> <p>Mupeleþo na ndongazwiga: tshithoma, khoma, kholoni, semi-kholoni, tshivhudzisi</p>	
<p>MUSHUMO WA U LINGA HA FOMALA WA 8.2</p> <p>U VHALA NA U TALELA</p> <p>THESITE</p> <p>Tholokanyondivho ya u tou vhona (10 MARAGA)</p> <p>Zwivhumbeo na Milayo zwa Luambo kha nyimele (10 MARAGA)</p>				

GIREIDI YA 4 - THEMO YA 4				
ZWIKILI	U THETSHELESA NA U AMBA (ORALA)	U VHALA NA U TALELA	U NWALA NA U NEKEDZA	ZWIVHUMBEO NA MILAYO ZWA LUAMBO
VHEGE 1-2	<p>U thetshelesa atikili ya gurannda/magazini</p> <p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana Faela ya Zwishumiswa zwa Mudededzi (FZM)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitothangeli: u humbulela • U thetshelesa u itela zwidodombedzwa zwo khetheaho • U divha mulaedza muhulwane • U vhambedza/livhanya na vhutshilo • U ita nyambedzano nga ha mihumbulo mihulwane na zwidodombedzwa zwo khetheaho • U ita nyambedzano nga ha ndeme dza matshilisano, mikhwa na mvelele zwi re kha tshibveledzwa <p>U dzhenelela kha nyambedzano</p> <ul style="list-style-type: none"> • U vhudzisa mbudziso na u fhindula mbudziso dici elanaho na mafhongo • U vhambedza mihumbulo yawe nay a vhanwe • U ḥhonifha mihumbulo ya vhanwe • U nea mihumbulo na muvhigo u fhaṭaho. 	<p>U vhalala atikili ya gurannda ine ya bvisela khagala zwithu zwi kwamaho matshilisano</p> <p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana faela ya zwishumiswa zwa mudededzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • U rangela u vhalala: u humbulela zwi tshi bva kha ḥoho na zwifanyiso • U shumisa zwitirathedzhi zwa u vhalala • U anganyela zwiitisi zwa nyito dici re kha tshitoro • U ḥalutshedza zwiitisi na zwi ḥuwedzi kha tshitoro • U bvisela khagala vhudipfi nga ha tshibveledzwa hu tshi tikedzwa nga mbuno/zwiitisi • U ita nyambedzano nga ha ndeme dici re kha tshibveledzwa • U ita nyambedzano nga ha kunangele kwa maipfi na imedzhari • U divha tshivhumbeo, kushumisele kwa luambo, ndivho na vhathetshesi vha tshitoro • U ita nyambedzano nga ha maipfi maswa a bvaho kha tshibveledzwa tsho vhalwaho • U shumisa ḥalusamaipfi <p>U vhuisa mihumbulo kha zwibveledzwa zwo vhalwaho nga mugudi e ethe</p> • U vhambedza dzibugu/zwibveledzwa 	<p>U nwala atikili ya gurannda / magazine ine ya amba nga ha zwithu zwi kwamaho matshilisano</p> <ul style="list-style-type: none"> • U shumisa mafhongo o teaho vhathetshesi na ndivho ya tshibveledzwa • U shumisa fureme • U shumisa luambo nga ndila ya u humbulela nga maanda kha ḥivhaipfi dzo fhambanaho • U ḥanganya mafhongo a ita pharagirafu dici tevhekanaho hu tshi shumiswa masala, maipfi a u ḥanganya na ndongazwiga i re yone • U ḥanganya pharagirafu hu tshi shumiswa maipfi a u ḥanganya na mafurase • U shumisa girama, mupeleto na ndongazwiga zwo teaho • U shumisa zwifhinga zwo fhambanaho nga ndila i fanaho • U shumisa ḥalusamaipfi u itela u sedza mupeleto na ḥalutshedzo dza maipfi <p>U shumisa maitele a u nwala</p> <ul style="list-style-type: none"> • U puļana / rangela u nwala, • U ita mvetomveto, • U dovholola / vusuludza, • U dzudzanya, • U vhalulula u itela u khakhulula ho khakheaho, na, • U nekedza 	<p>U shuma na/nga maipfi: Maṭanganyi Maiti matikedzi</p> <p>U shuma na/nga mafhongo: n efhongo, tshiitwa, pfano ya liitii na n efhongo, zwifhinga</p> <p>Ḥalutshedzo dza maipfi: pfanywa, mafhambanyi</p> <p>Mupeleto na ndongazwiga: u shumisa dikishinari, nzudzanyo/mutevhe wa maipfi, khethekanyo ya maipfi</p>

GIREIDI YA 4 - THEMO YA 4				
ZWIKILI	U THETSHELESA NA U AMBA (ORALÀ)	U VHALA NA U TALELA	U ÑWALA NA U NEKEDZA	ZWIVHUMBEO NA MILAYO ZWA LUAMBO
VHEGE 3-4	<p>U thetshelesa tshiṭori tshipfufhi Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana Faela ya Zwishumiswa zwa Mudededzi (FZM)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitothangeli: u humbulela • U thetshelesa na u vhambedza/livhanya na vhutshilo ha iwe muñ e • U topola zwidododmbedzwa zwo khetheaho • U sa bva nn̄ a ha ṭhoho • U topola puloto, fhethuvhupo na vhaanewa • U fhindula mbudziso dza oraļa dzo sendekwaho kha tshiṭori • U dovha u anetshela tshiṭori <p>U dzenelela kha nyambedzano dza zwigwada</p> <ul style="list-style-type: none"> • U amba nga u sielisana • U sa bva nn̄ a ha ṭhoho • U vhudzisa mbudziso dzo livhanaho na tshibveledzwa • U langa nyambedzano • U fhindula mihumbulu ya vhañ we nga n̄ila ya u vhavhalela na u ṭhonifha • U ñea muvhigo wo linganelaho u pfadzaho 	<p>U vhala tshiṭori tshipfufhi Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana faela ya zwishumiswa zwa mudededzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • U rangela u vhala: u humbulela zwi tshi bva kha ṭhoho na zwifanyiso • U shumisa zwitirathedzhi zwa u vhala: u sikima na u sikena • U ñivha na u ñea muhumbulo nga ha puloto, fhethuvhupo na vhaanewa • U ñea zwitisi zwa nyito dza vhaanewa • U pfectesa ñivhaipfi • U wana muhumbulo muhilwane na ine ya tikedza • U wana na u ita nyambedzano nga ha zwivhuya zwi re kha tshibveledzwa • U ita nyambedzano nga ha maipfi maswa a bvaho kha tshibveledzwa • U shumisa ñalusamaipfi <p>U vhuisa mihumbulu kha zwibveledzwa zwo vhalwaho nga mugudi e eṭhe</p> <ul style="list-style-type: none"> • U dovha u anetshela tshiṭori kana mihumbulu mihilwane nga mafhungo 3 u ya kha 5 • U bvisela vhudipfi khagala kha zwibveledzwa zwo vhalwaho 	<p>U ñwala vhurifhi ha khonani/ u ḋadza dayari</p> <ul style="list-style-type: none"> • U shumisa fomethe yo teaho • U nanga mafhungo o teaho ṭhoho • U shumisa ṭhoho na mafhungo a i tikedzaho u itela u bveledza pharagirafu dici tevhelaho • U ñumekanya pharagirafu hu tshi shumiswa maipfi a u ṭanganya na mafurase • U shumisa ñivhaipfi yo fhambanaho. • U shumisa girama, mupeleto na ndongazwiga na zwikhala zwo teaho vhukati ha pharagifafu • U shumisa ñalusamaipfi u itela u sedza mupeleto na ñalusamaipfi <p>U shumisa maitele a u ñwala</p> <ul style="list-style-type: none"> • U puļana / rangela u ñwala, • U ita mvetomveto, • U dovholola / vusuludza, • U dzudzanya, • U vhalulula u itela u khakhulula ho khakheaho, na, • U ñekedza <p>U shumisa maitele a u ñwala</p> <ul style="list-style-type: none"> • U ṭuṭula mihumbulu hu tshi shumiswa mapwa muhumbulo • U bveledza mvetomveto ya u thoma • U dovholola • U dzudzanya • U vhalulula u itele u khakhulula ho khakheaho, na • U ñekedza mvetomveto ya u fhedza, yo kunaho nahone i vhaleaho. 	<p>U shuma na/nga maipfi: mađ adzisi a fhethu, mađ adzisi a digirii, zwifhinga, maṭanganyi, Masala (hu sedzeswa khontseputi dzo gudwaho)</p> <p>U shuma na/nga mafhungo: Mafurase a dzina, fhungodavhi ļa dzina</p> <p>Mupeleto na ndongazwiga: Mađere danzi, tshithoma, khoma, khethekanyo ya maipfi</p>

GIREIDI YA 4 - THEMO YA 4				
ZWIKILI	U THETSHELESA NA U AMBA (ORAL)	U VHALA NA U TALELA	U NWALA NA U NEKEDZA	ZWIVHUMBEO NA MILAYO ZWA LUAMBO
VHEGE 5-6	<p>U thetshelesa khungedzelo</p> <p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana Faela ya Zwishumiswa zwa Mudededzi (FZM) kana zwiñ we zwishumiswa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitothangeli: u humbulela • U ɿalusa na u amba nga ha mulaedza hu tshi katelwa na ndeme dzi kha tshibveledzwa • U amba nga ha tshivhumbeo, kushumisele kwa luambo, ndivho na vhathetshelesi vha tshibveledzwa <p>U dzenelela kha nyambedzano ya tshigwada</p> <p>Kha zwithu zwa tshitshavha zwi elanaho na khungedzelo</p> <ul style="list-style-type: none"> • U amba nga ha ndeme dla matshilisano • U vhudzisa mbudziso hu tshi shumiswa n̄ila dzo teaho dla kuvhudzisele, tsumbo, nnyi, flio, mini, lini, hani, ngani 	<p>U vhala tshibveledzwa tsha mafhuno, tsumbo, khungedzelo</p> <p>Tshibveledzwa tshi bvaho kha bugupfarwa kana faela ya zwishumiswa zwa mudededzi kana tshihiwe tshiko</p> <ul style="list-style-type: none"> • U ɿalutshedza na u ita nyambedzano nga ha mulaedza hu tshi katelwa na ndeme dzi re kha tshibveledzwa • U ita nyambedzano nga ha tshivhumbeo, ndivho na vhathetshelesi vha tshibveledzwa • U ita nyambedzano nga ha kushumisele kwa luambo hu tshi katelwa luambo lwa u kwengweledza na u nyanyula na luambo lwa thengiso • U vhudzisa mbudziso dzi kondaho dzi yelanaaho na tshibveledzwa hu tshi shumiswa zwivhumbeo zwa mbudziso zwo teaho, tsumbo, nnyi, tshiflio, mini, lini, hani, ngani • U ɿihva na u ita nyambedzano nga ha u sedza sia ɿithihi • U ɿihva na u ita nyambedzano nga ha thekhiniki ya girafiki/zwifanyiso sa muvhala, nyolo, u nanga zwifanyiso, nz., na urí zwi kwama hani mulaedza wo pfukiswaho <p>U vhuisa muhumbulo kha zwibveledzwa zwo vhalwaho nga mugudi e ethe. U bvisela khagala u nyanyuwa/vhudipfi sa ndila ya u fhindula kha tshibveledzwa tsho vhalwaho</p>	<p>U nwala khungedzelo</p> <ul style="list-style-type: none"> • U shumisa magudiswa o teaho ndivho na vhathetshelesi. • U shumisa zwithu zwa u tou vhona na nzudzanyo yo teaho u itela ndivho • U shumisa girama na ɿihaiipfi zwo teaho • U shumisa luambo ngā ndila ya vhusiki <p>U shumisa maitele a u nwala</p> <ul style="list-style-type: none"> • U ɿułula mihibulo hu tshi shumiswa mapwa muhumbulo • U bveledza mvetomveto ya u thoma • U dovhola • U dzudzanya • U vhalulula u itele u khakhulula ho khakheaho, na • U nekedza mvetomveto ya u fhedza, yo kunaho nahone i vhaleaho. 	<p>U shuma na/nga maipfi: małanganyi</p> <p>U shuma na/nga mafhuno: Małaluli, Maładzisi</p> <p>Mupeleto na ndongazwiga: zwid evhe, kholoni, małedere danzi</p>

GIREIDI YA 4 - THEMO YA 4				
ZWIKILI	U THETSHELESA NA U AMBA (ORAL)	U VHALA NA U TALELA	U NWALA NA U NEKEDZA	ZWIVHUMBEO NA MILAYO ZWA LUAMBO
VHEGE 7-8	<p>U thetshelesa mufhindulano</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyitothangeli: u humbulela • U thetshelesa na u livhanya na vhutshilo ha iwe mune • U d ivha/topola/wana zwidodombedzwa zwo khetheaho <p>U dzhenelela kha nyambedzano dza tshigwada</p> <ul style="list-style-type: none"> • U amba nga u sielisana • U sa bva nn̄ a ha thoho • U vhudzisa mbudziso dzo livhanaho na tshibveledzwa • U langa nyambedzano • U fhindula vhañ we nga n̄ila ya u vhavhalela na u ñhonifha • U ñea muvhigo wo linganelaho u pfadzaho 	<p>U vhala ñirama</p> <ul style="list-style-type: none"> • U rangela u vhala – zwi tshi bva kha thoho na zwifanyiso • U shumisa zwitirathedzhi zwa u vhala: u sikima na u sikena • U ñivha na u ñea muhumbulo nga ha puloto • U ñea zwitisi nga ha nyito • U pñesesa ñivhaipfi • U ñivha mihumbulo mihulwane na i i tikedzaho • U ñivha na u ita nyambedzano nga ha ndeme dzi re kha tshibveledzwa • U ita nyambedzano nga ha maipfi maswa a re kha tshibveledzwa tsho vhalwaho • U shumisa ñalusamaipfi <p>U vhuisa mihumbulo kha zwibveledzwa zwo vhalwaho nga mugudi e ñthe</p> <ul style="list-style-type: none"> • U dovha a anetshela tshiñori kana mihumbulo mihumbulo nga mafhungo 3 u ya kha 5 • U bvisela u nyanyuwa khagala sa n̄ila ya u fhindula zwi bveledzwa zwo vhalwaho 	<p>U nwala nga ha mvumbo ya muanewa</p> <ul style="list-style-type: none"> • U humbula nga ha mvumbo • U shumisa maipfi a mbuletshedzo u vhambedza vhaanewa • U puñana, u ita mvetomveto hu na u khwathisa tshibveledzwa, u sedza kha u khwinisa mupeleño, zwifhinga na u tanganya mafhungo a vha pharagirafu dici tevhekanaho • U sumbedza u pñesesa fhethuvhupo, puloto, vhaanewa, khuñano na therø • U shumisa zwifhinga nga n̄ila yone <p>U shumisa maitele a u nwala</p> <ul style="list-style-type: none"> • U puñana / rangela u nwala, • U ita mvetomveto, • U dovholah / vusuludza, • U dzudzanya, • U vhalulula u itela u khakhulula ho khakheaho, na, • U ñekedza 	<p>Thalutshedzo dza maipfi: maiti</p> <p>U shuma na/nga mafhungo: fhungodavhi tsinde, fhungodavhi ñi sa imi nga loñhe (ñi sa kondi)</p> <p>Thalutshedzo dza maipfi: Mafanyisi, mamethafore, malidioma na mirero</p>
9-10	MULINGO WA MAFHELONI A NWABA			